

Referat fra møte i styringsgruppa 19.03.25

Til stede i møtet

Fra styringsgruppa

- Fylkesråd for næring Bjørn Larsen, Nordland fylkeskommune
- Katrine Erikstad, avdelingsdirektør hos Statsforvalteren i Nordland
- Ketil Eiane, prorektor ved Nord universitet
- Mona Halsbakk, seniorrådgiver i KS Nordland

Fra prosjektgruppa

- Oda Hansen, rådgiver i Nordland fylkeskommune
- Hege Bekken, rådgiver i Nordland fylkeskommune
- Liss-Ane Simonsen, rådgiver i Nordland fylkeskommune

Referent

- Liss-Ane Simonsen

Agenda

- Kort gjennomgang av
 - Prosjektet og planarbeidene
 - Forslag til gjennomføring av planprosessen
- Diskusjon i styringsgruppen om veien videre
- Møteplan for styringsgruppen og neste møte
- Øvrig

Referat

Bjørn Larsen innleder møtet ved å ønske velkommen, og det gjennomføres en presentasjonsrunde. Videre forteller han at arbeidet med disse to planene er et viktig arbeid for Nordland.

Liss-Ane Simonsen, Oda Hansen og Hege Bekken gir en gjennomgang i henhold til møtets agenda. *Presentasjon legges ikke ut på Nfks hjemmeside, men kan oversendes ved forespørsel.*

- Om prosjektet, styringsgruppa og referansegruppa
- Foreløpig framdriftsplan
- Om planene
- Om arbeidsgruppene og de ulike fasene for planarbeidet
- Deltakerne i arbeidsgruppene

Tilbakemeldinger fra styringsgruppa

- Det etterspørres om ivaretagelse av samiske interesser er et eget tema for regional plan for livskraftige lokalsamfunn. Nfk svarer at dette skal inngå i alle områdene/tema for planene, og at det ikke er skilt ut som et eget tema fordi det må sees i sammenheng med øvrig tematikk.

- Det påpekes at det i regional plan for arealforvaltning må vurderes hvordan planen skal eller ikke skal legge føringer for planer og tiltak som skjer etter annen sektorlovgivning enn plan- og bygningsloven. Mineralloven og energiloven er noen eksempler for dette. Det bør i arbeidet vurderes hvordan planen skal legge føringer for arealforvaltning av denne type arealinngrep.
- Statsforvalterens jordvernsstrategi er kanskje mer aktuell for arbeidsgruppen “det grønne skiftet” enn arbeidsgruppen “bærekraftig samfunnsutvikling”. Prosjektgruppa legger til i listen til arbeidsgruppen.
- Arbeidsgruppen for det grønne skiftet vil også måtte diskutere beredskap, storulykkeforskriften m.m.
- Styringsgruppa stiller spørsmål om Innovasjon Norge bør inngå i arbeidsgruppen “attraktive samfunn”. Det påpekes at de er særlig relevante inn i planarbeidets fase 3 (handlingsprogram og virkemidler). Innovasjon Norge sitter per nå i referansegruppa.
- Angående reindrift:
 - Statsforvalteren har en samling med alle distriktslederne i Narvik (ca. 4-5. Juni). De kan undersøke om det er anledning å informere om planene, eller bruke areaen for innspill til planarbeidene.
 - Det påpekes at det er viktig at reindriftsnæringen må få lov å representere seg selv på temamøter. Det er 12 distriktsledere totalt.
 - Det foregår reindriftsseminar til høsten, som er en mulig aktuell arena som kan benyttes inn i arbeidet.
 - Det er viktig at planene ser på tvers av både kommune- og reinbeitedistriktsnivå.
 - Det mangler et kunnskapsgrunnlag for arealinngrep i distriktene. Distriktene har distriktsplaner, men de er alene ikke et tilstrekkelig nok kunnskapsgrunnlag som sier noe om arealinngrep som påvirker reindriften.
 - Hemnes kommune har utarbeidet noe kunnskapsgrunnlag, og Fauske kommune er mulig i gang med noe per nå.
 - Nfk har tidligere vært i kontakt med SF om mulig samarbeid på kunnskapsinnhenting for reindrift. Det skal undersøkes gjennom planprosessen om metoden til NIBIO kan brukes på et regionalt nivå.
- Angående samiske interesser:
 - Det er gjennomført to konsultasjoner med Norske reindriftssamers landsforbund (NR)L om regional plan for arealforvaltning til nå. Det har ikke vært sendt ut forespørsel om konsultasjon om regional plan for livskraftige lokalsamfunn. Dette må utføres.
 - Nfk henviser til dialogmøte i juni som Nfk v/ fylkesrådsleder arrangerer med mange av de samiske miljøene i Nordland. Dette er mulig en arena som kan benyttes inn i planarbeidene.
- Angående arbeidsgruppene, bestilling til arbeidsgruppene og de ulike spørsmålene som de skal bidra til å besvare:
 - Det påpekes at reiselivets betydning burde ses på tvers av gruppene. Lokalsamfunnet er arenaen deres, også i det grønne skiftet. Arealbruk og – inngrep i forbindelse med turisme skaper utfordringer når det gjelder beredskap, helsetjenester. Det er viktig med en helhetlig besøksforvaltning, og reiselivet er mulig noe annerledes enn mange andre næringer. Henvisning til “regenerativt reiseliv” – strategi for reiseliv og opplevelser i Nordland. Det er

næringsseksjonen i Nfk som leder arbeidsgruppen “det grønne skiftet”, og er fra Nfks side godt representert når det gjelder reiseliv.

- o Det påpekes at den sosiale bærekraften ikke reflekteres tydelig i arbeidsgruppe “bærekraftig samfunnsutvikling”. En av våre største utfordringer er demografien og befolkningsnedgang. Dette er en av de viktigste utfordringene planene må bidra å løse. Livskvaliteten til folk er sentral. Nfk påpeker at alle arbeidsgruppene skal ivareta alle bærekraftsdimensjonene.
- o Styringsgruppa vurderer om inndelingen bør endres slik at arbeidsgruppen “attraktive samfunn” bør være den første arbeidsgruppen. Nfk svarer ut at arbeidsgruppene ikke er rangert etter prioritet, men at arbeidsgruppe 1 omfatter noen av de grunnleggende utfordringene vi står ovenfor med tanke på klima og miljø, men også med tanke på livskvalitet og den sosiale dimensjonen, som kanskje heller må komme tydeligere frem.
- o Den sosiale bærekraften bør være tydelig for arbeidet; tap av arbeidskraft, tilstrekkelig boligbygging, rekruttering, bo- og bilyst m.m. er store utfordringer vi må ta tak i.
- o Det foreslås om mulig “miljømessig bærekraft” er et mer korrekt navn på arbeidsgruppen “bærekraftig samfunnsutvikling”.
- Det påpekes at det er gjort følgeforskning av Nord universitet og/eller Nordlandsforskning når det gjelder kystsoneplanlegging, kan brukes inn i arbeidet.
- Representanter fra utdanningssektoren etterspørres. Hvorfor Nord universitet ikke er invitert inn i arbeidsgrupper spørres om.
- Det bør vurderes om at frivillig sektor, forskning, offentlig forvaltning og næringslivet er representert i hver arbeidsgruppe. Slik vil man se en rød tråd i gruppene.
- Det spørres om høyere utdanning, forskning og innovasjonsmiljøene er godt nok representert, og på riktige steder.
- Det etterspørres hvordan mangfold sikres i planarbeidene, og det stilles spørsmålstegn om innvandring er dekket som tema godt nok i arbeidsgruppe “attraktive samfunn”. Det svares ut at Nfk har hatt relevante prosjekter angående inkludering og innvandring. Relevante interne nøkkelpersoner er koblet på ulike arbeidsgrupper, og Nfk vurderer derfor at temaet er dekt.
- Det påpekes at det ikke fremkommer hvordan ungdom skal kobles på arbeidet. Nfk informerer om at det har vært møter med de som internt i Nfk arbeider med de ulike medvirkningsrådene, og da også Nordland ungdomsråd. Det planlegges et møte med ungdommens fylkesråd i juni. Det vil i løpet av arbeidet forsøkes å få til verksteder eller annen form for medvirkning med de regionale ungdomsrådene.
- Det påpekes at det er viktig å inkludere barn og unge i arbeidet. Statsforvalteren henviser til et internt forum der alle deres avdelinger er representert. Det kan være hensiktsmessig å ta en telefon til de for å drøfte erfaringer og videre medvirkning med barn og unge.
- Det drøftes hvordan involvering av kommunene kan gjennomføres, og i hvilken fase av prosessen. Det kommunale perspektivet må innarbeides i arbeidet. Styringsgruppeleder påpeker at det var gode erfaringer med regionale innspillmøter i forbindelse med prosessen med regional planstrategi, som gjerne kan gjennomføres i denne prosessen.

- Det påpekes at det bør vurderes flere kommuner og gjerne av ulik størrelse, inn i arbeidsgruppene, allerede i fase 1 og 2.
- Det påpekes at det er viktig med en god og omforent problemforståelse og at gruppene går i dybden i utfordringsbildet.
- Styringsgruppeleder spør styringsgruppa om det kan være en idé å utvide styringsgruppen.
 - o Innovasjon Norge, Distriktssenteret og Husbanken foreslås.
 - § Innovasjon Norge foreslås fordi de er en del av virkemiddelapparatet og har mye kunnskap.
 - § Distriktssenteret foreslås fordi de har mye kunnskap om kommunene, og bedriver mye veiledning ovenfor dem.
 - § Husbanken foreslås fordi de har fått utvidet sitt mandat.
 - o Det påpekes at de som er virkemiddelaktører og får en rolle i oppfølging av handlingsprogrammet bør ha en rolle i planarbeidet. Dersom noen ikke er en aktiv del av planarbeidene, kan de ikke heller få en rolle i oppfølging av handlingsprogrammet.
 - o Styringsgruppa enes ikke om å utvide gruppen i dette møtet, men blir enige om å tenke videre angående dette punktet.
 - o Til oppstartsmøtet med arbeidsgruppene lurer Statsforvalteren på om det er mulig at de holder et innlegg på inntil 15 minutter for å dele sin kunnskap.

Oppfølgingspunkter som styringsgruppa enes om:

- Prosjektleder sender ut forslag til ny møtedato i starten av juni måned.
- Styringsgruppa er enige om at tidlig medvirkning er viktig for planarbeidene.
- Prosjektgruppa inviterer Statsforvalteren til å presentere på oppstartsmøte med arbeidsgruppene.
- Prosjektgruppa inviterer styringsgruppa til oppstartsmøtet med arbeidsgruppene.
- Referatene fra styringsgruppemøtene legges ut på Nordland fylkeskommunes hjemmeside, under "pågående planarbeid".
- Statsforvalteren sjekker om samling med distriktsledere i Narvik kan benyttes i forbindelse med planarbeidene.
- Styringsgruppa vurderer om styringsgruppa skal utvides med flere aktører.

Forslag til oppfølgingspunkter fra prosjektgruppa etter møtet:

- Forespørsel om konsultasjon for regional plan for livskraftige lokalsamfunn sendes ut til samiske interesser.
- Eventuell deltakelse fra Innovasjon Norge i arbeidsgruppe tas videre opp i referansegruppa der Innovasjon Norge er invitert inn.
- Navn på arbeidsgruppe "bærekraftig samfunnsutvikling" foreslås endret. Arbeidsgruppen får i oppgave å komme på et nytt navn som bedre reflekterer tematikken som skal behandles der.
- Invitasjon til å delta i arbeidsgrupper oversendes Nord universitet.
- Det er noen kommuner som deltar inn i arbeidsgruppene. Mange kommuner har begrenset kapasitet, det vurderes derfor at kommunene heller inkluderes på andre måter enn i arbeidsgruppene. Kommunene har vært invitert til verksted i en tidligere fase av planene, og regionale innspillmøter senere i prosessen skal vurderes.

Prosjektgruppa lager et mer konkret forslag til medvirkningsopplegg, der særlig dette forsøkes ivare tatt tidlig i planarbeidet.

- Styringsgruppa mener det bør vurderes om frivillig sektor, forskning, offentlig forvaltning og næringslivet bør være representert i hver arbeidsgruppe. Prosjektgruppa informerer om at noen kommune er representert i arbeidsgruppene, og vil i tillegg inviteres inn til egne møter. Frivilligheten har vært invitert til verksted i tidligere fase av planene. I tillegg har NFK har p.t. en spørreundersøkelse ute for å innhente kunnskap om utfordringer og muligheter fra regionale og lokale ledd av frivillighet i Nordland. Rådgiver fra NFK ivaretar innspillene inn til relevante arbeidsgrupper og prosjektgruppa, og har også gitt innspill til at frivilligheten bør kobles på i fase 3. Prosjektgruppa ber styringsgruppa gi forslag til eventuelle deltakere som de mener mangler.

Referatet er oversendt styringsgruppa for eventuelle kommentarer før ferdigstilling og publisering. Styringsgruppa hadde ingen merknader til referatet eller oppfølgingspunktene.